

दिए गए कार्य को copy में पूर्ण करे।

अभ्यास: (Exercise)

प्रश्न 1.

प्रश्नानामुत्तराणि एकपदेन लिखत-(प्रश्नों के उत्तर एक पद में लिखिए-)

- (क) केन पीडितः वैभवः बहिरागतः?
- (ख) भवनेत्यादीनां निर्माणाय के कर्त्यन्ते?
- (ग) मार्गे किं दृष्ट्वा बालाः परस्परं वार्तालापं कुर्वन्ति?
- (घ) वयं शिक्षिताः अपि कथमाचरामः?
- (ङ) प्लास्टिकस्य मृत्तिकायां लयाभावात् कस्य कृते महती क्षतिः भवति?
- (च) अद्य निदाघतापतप्तस्य किं शुष्कतां याति?

उत्तरम्:

- (क) प्रचण्डोष्मणा
- (ख) वृक्षाः
- (ग) अवकरभाण्डारम्
- (घ) आशिक्षितेव (अशिक्षिताः इव)
- (ङ) पर्यावरणस्य
- (च) तालुः

प्रश्न 2.

पूर्णवाक्येन उत्तराणि लिखत-(पूर्ण वाक्य में उत्तर लिखिए-)

(क) परमिन्दर् गृहात् बहिरागत्य किं पश्यति?

(ख) अस्माभिः केषां निर्माणाय वृक्षाः कर्त्यन्ते?

(ग) विनयः संगीतामाहूय किं वदति?

(घ) रोजलिन् आगत्य किं करोति?

(ङ) अन्त जोसेफः पर्यावरणक्षायै कः उपायः बाधयति?

उत्तरम्:

(क) परमिन्दर् गृहात् बहिरागत्य सर्वथा अवरुद्ध वायुवेगं पश्यति।

(ख) अस्माभिः यत्र-तत्र बहुभूमिकभवनानां, भूमिगतमार्गाणाम्, विशेषतः मैट्रोमार्गाणां, उपरिगमिसेतूनाम्, मोत्यादीनाः निर्माणाय वृक्षाः कर्त्यन्ते।।

(ग) विनयः संगीतामाहूय 'महोदये! कृपां कुरु मार्गे भ्रमभ्यः' इति वदति।

(घ) रोजलिन् आगत्य बालैः साकं स्वक्षिप्तमवकरम् मार्गे विकीर्णमन्यदवकरं चापि संगृह्य अवकरकण्डोले प्रातयति।

(ङ) अन्ते जोसेफः पर्यावरणक्षायै 'पर्यावरणेन सह पशवः अपि रक्षणीयाः' इति उपायः बोधयति।

प्रश्न 3.

रेखांकितपदमाधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत-(रेखांकित पदों के आधार पर प्रश्नों का निर्माण कीजिए-)

(क) जागरूकतया एवं स्वच्छताऽभियानमपि गतिं प्राप्स्यति।

(ख) धेनुः शाकफलानामावरणैः सह प्लास्टिकस्यूतमपि खादति स्म।

(ग) वायुवेगः सर्वथाऽवरुद्धः आसीत्।

(घ) सर्वे अवकरं संगृह्य अवकरकण्डोले पातयन्ति।

(ङ) अधुना प्लास्टिकनिर्मितानि वस्तूनि प्रायः प्राप्यन्ते।

(च) सर्वे नदीतीरं प्राप्ताः प्रसन्नाः भवति।।

उत्तरम्:

(क) कया एवं स्वच्छताऽभियानमपि गतिं प्राप्स्यति?

(ख) धेनुः कै सह प्लास्टिकस्यूतमपि खादति स्म?

(ग) कः सर्वथाऽवरुद्धः आसीत्?

(घ) सर्वे अवकरं संगृह्य कस्मिन् पातयन्ति?

(ङ) अधुना प्लास्टिकनिर्मितानि कानि प्रायः प्राप्यन्ते?

(च) सर्वे कुत्र/कम् प्राप्ताः मसन्नाः भवन्ति?

प्रश्न 4.

सन्धिविच्छेदं पूरयत-(सन्धिविच्छेद कीजिए-)

- (क) ग्रीष्मर्तुं ..... + ऋतौ
(ख) बहिरागत्य - बहिः + ...
(ग) काञ्चित् - ..... + चित्
(घ) तद्वनम् - ..... + वनम्
(ङ) कलमेत्यादीनि - ..... + ...
(च) अतीवानन्दप्रदोऽयम् - ..... +

.....

उत्तरम्:

- (क) ग्रीष्म
(ख) आगत्य
(ग) काम्
(घ) तत्
(ङ) कलम + इत्यादीनि
(च) अतीव + आनन्दप्रदः + अयम्

